

JÓZEF TRAWIŃSKI

1889 - 1939

JEDEN Z DOWÓDCÓW POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO W REJONACH WRZEŚNI

JÓZEF TRAWIŃSKI NA STRONACH INTERNETOWEGO SPISU POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH

Niezabezpieczona | powstancywielkopolscy.pl/pl/search

Trawiński Józef

Józef Trawiński

- urodzenie: 1889.01.13 Grzymisławice k. Wrześni
- data śmierci: 1939.
- rodzice: Stefan, Rozalia
- jednostka: Rada Robotniczo-Żołnierska, Kompania Wrzesińska, Batalion Wrzesiński, 9 Pułk Strzelców Wlkp.
- status/stopień: podporucznik
- uwagi: matka z domu Kaczmarek, zamrodowany przez gestapo (prawdopodobnie 1939.11.15)
- źródła:

Wspomnienia Powstańców Wielkopolskich, wyboru dokonali i wstępem opatrzyli Lesław Tokarski, Jerzy Ziotek, Poznań 1970

Powstanie Wielkopolskie 1918-1919, pod red. Zdzisława Grota, Poznań 1968

Orędownik Wrzesiński 1937 nr 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 67

Pawelczyk Michał, Ziemia Strzałkowska w Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919, Strzałkowo, 2013

Anders Paweł, Patroni wielkopolskich ulic, Poznań 2006

Karwat Janusz, Polak Bogusław, Rezler Marek, Kielbowski Waldemar, Cześć pamięci powstańców wielkopolskich 1918-1919 z Czerniejewa i okolic. W 100. rocznicę zrywu Wielkopolan, pod red. Waldemara Kielbowskiego, Gniezno 2018

**ŻOŁNIERZ W WOJNIE
POLSKO-BOLSZEWICKIEJ
W 1920 ROKU**

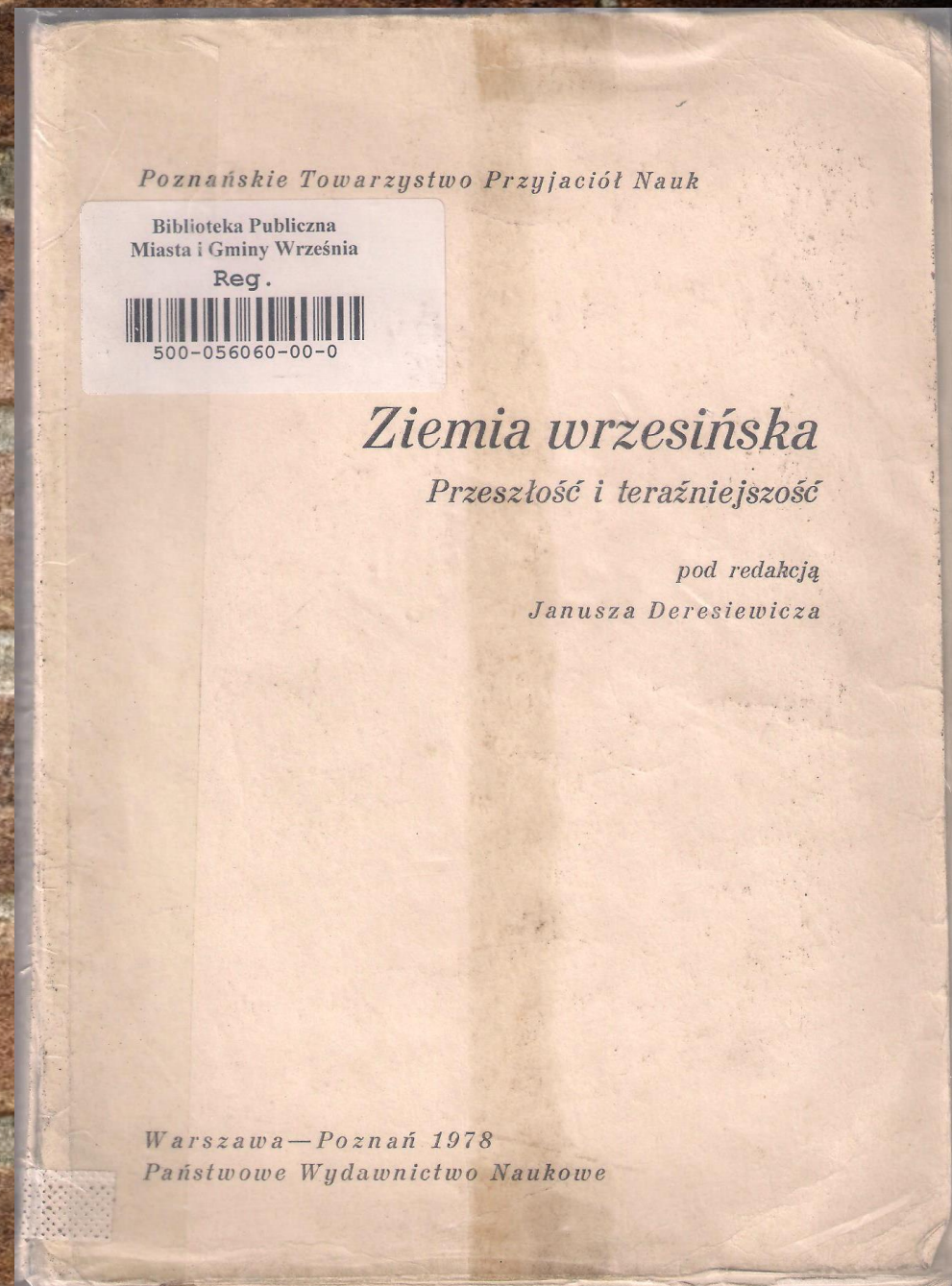
**DZIAŁACZ PATRIOTYCZNY
I SPOŁECZNO-GOSPODARCZY W OKRESIE
MIĘDZYWOJENNYM**

Urodził się 13.01.1889 r. w Grzymistawicach, pow. Września. Jego rodzicami byli Stefan i Rozalia z d. Kaczmarek. Po ukończeniu szkoły powszechnej odbył naukę i zdobył kwalifikacje w zawodzie ślusarskim. W latach 1914 - 1918 jako żołnierz niemiecki brał udział w I wojnie światowej, z której powrócił w stopniu kaprała.

Jesienią 1918 r. należał do najbardziej aktywnych organizatorów Rady Robotniczo - Żołnierskiej we Wrześni, był również członkiem jej Komitetu Wykonawczego.

**W TEJ KSIĄŻCE
ZNAJDUJĄ SIĘ
INFORMACJE O TYM, ŻE
W 1918 ROKU JÓZEF
TRAWIŃSKI NALEŻAŁ DO
RADY ROBOTNICZEJ I
ŻOŁNIERSKIEJ WE
WRZEŚNI**

Wreschen, den 15. November 1918.

Arbeiter! Bürger! Soldaten!

Der Soldatenrat von Wreschen besteht nunmehr aus sieben Kameraden.

Mit dem bestehenden Arbeiterrat steht der Soldatenrat in Verbindung.

Die Aufrechterhaltung der Ruhe und Sicherheit der Bürger kann lediglich gewährleistet werden, wenn den Anordnungen des Soldaten- und Arbeiterrates unbedingt Folge geleistet wird.

Wänderungen und jeglichen Ausschreitungen gegen die persönliche Sicherheit wird mit allem Nachdruck entgegengetreten.

Stärkere Militärwachen, an gestempelten roten Armbinden kenntlich, durchziehen Stadt und Umgegend. Ihren Anweisungen hat jeder sich zu fügen.

Die bisherigen Anordnungen des Soldaten- und Arbeiterrates bleiben, soweit sie die Stadt- und Kreisverwaltung betreffen, bestehen.

Das Geschäftszimmer befindet sich im Rathaus, Zimmer Nr. 5. Dort haben sich alle in Wreschen befindlichen Kameraden unverzüglich anzumelden.

Der Soldaten- und Arbeiterrat.

Dr. Lauterer Dzieciuchowicz Kujawa Nawrocki
Senftleben Trawinski Walicht Jarocinski Józwiak
Lange Prądzynski Winkelmann Wojciechowski.

Września, dnia 15-go listopada 1918.

Robotnicy! Obywatele! Żołnierze!

Rada żołnierska we Wrześni, pracująca rękę w rękę z radą robotniczą, składa się obecnie z siedmiu członków.

Zapewniamy ład i porządek, o ile wszyscy do zarządzeń rady żołnierskiej i robotniczej się zastosują.

Wszelkie występkę przeciw życiu, zdrowiu i imieniu najsurowiej będą karane.

Oddziały wojskowe z odstępowaniami czerwonymi przepaskami patrolują po mieście i okolicy.

Dotychczasowe zarządzenia rady żołnierskiej i robotniczej, dotyczące zarządu miejskiego i powiatowego obowiązują nadal.

Biurowisko znajduje się w ratuszu pokój nr. 5.

Wszyscy żołnierze, przebywający we Wrześni, winny się bezwzględnie także zgłosić.

Rada żołnierska i robotnicza.

Dr. Lauterer Dzieciuchowicz Kujawa Nawrocki
Senftleben Trawinski Walicht Jarocinski Józwiak
Lange Prądzynski Winkelmann Wojciechowski.

82. Odezwa Rady Żołnierskiej i Robotniczej we Wrześni z 15 XI 1918 r. w sprawie ładu i porządku

Arbeiter und Soldaten! Mitbürger!

Unsere 46er werden aus dem Felde zurück erwartet. Mehr denn vier Jahre lang haben sie in schwersten Kämpfen und in jähem Selbennut sich mit Blut und Leben für uns in der Heimat eingesetzt. Heißen Dank schulden wir alle ihnen. Drum wollen wir alle sie würdig empfangen.

Heraus mit den Fahnen,

sobald sich die Kunde verbreitet, daß sie nahen!

Wie in der Stadt Posen, sind auch hier alle Arten Fahnen zugelassen.

Jeder nehme die Farben des anderen. Wer Fahnen herunterreißt, zieht seiner strengen Bestrafung durch den Arbeiter- und Soldatenrat entgegen.

Wer am Tage nach dem Einzuge einen oder mehrere 46er zu sich zum Mittagessen bitten will, wolle dies umgehend einem der beiden unterzeichneten Mitglieder der Volksräte mitteilen.

W r e s l a u , den 26. November 1918.

Der Arbeiter- und Soldatenrat

P. Lewin	Prądyński	Seichter	Trawiński
Dyszak	Dzieciuchowicz	Jankowski	Jarociński
Jesse	Józwiak	Kaliński	Kiszewski
Lange	Ludwig	Nowacki	Pütz
Senfleben	Szczepański	Wagner	Wojciechowski

Der deutsche Volksrat.

J. H.: Neumann.

Der polnische Volksrat.

J. H.: Konieczny.

Robotnicy i żołnierze! Współobywatele!

Żołnierze 46 pułku wracają z pola walki. Przeszło cztery lata brali udział w krwawych walkach i obronili tę stronę nasze rodzinne przed wtargnięciem nieprzyjaciela, znosząc ciężkie trudy wojenne. Zasłużyli sobie też na szczerze podziękowanie i wdzięczność naszą. Zgotujmy im zatem godne przyjęcie!

Prosimy wywiesić chorągwie,

skoro tylko roznieście się wieść o przybyciu 46-taków.

Tak jak w Poznaniu, dozwolone jest i u nas wywieszenie chorągwi polskich, niemieckich i rewolucyjnych.

Niechaj każdy uszanuje chorągwie wszelkiej narodowości! Ktoby zdeptał i niszczył jakiegokolwiek chorągwie, podlega surowej karze.

Jeżeli który z współobywateli zamierza ugościć u siebie 46-taka, niechaj się zgłosi u niżej podpisanych członków Rad Ludowych.

W r z e s z n i a , dnia 26. listopada 1918.

Rada robotnicza i żołnierska

P. Lewin	Prądyński	Seichter	Trawiński
Dyszak	Dzieciuchowicz	Jankowski	Jarociński
Jesse	Józwiak	Kaliński	Kiszewski
Lange	Ludwig	Nowacki	Pütz
Senfleben	Szczepański	Wagner	Wojciechowski

Wimieniu Rady Ludowej niemieckiej

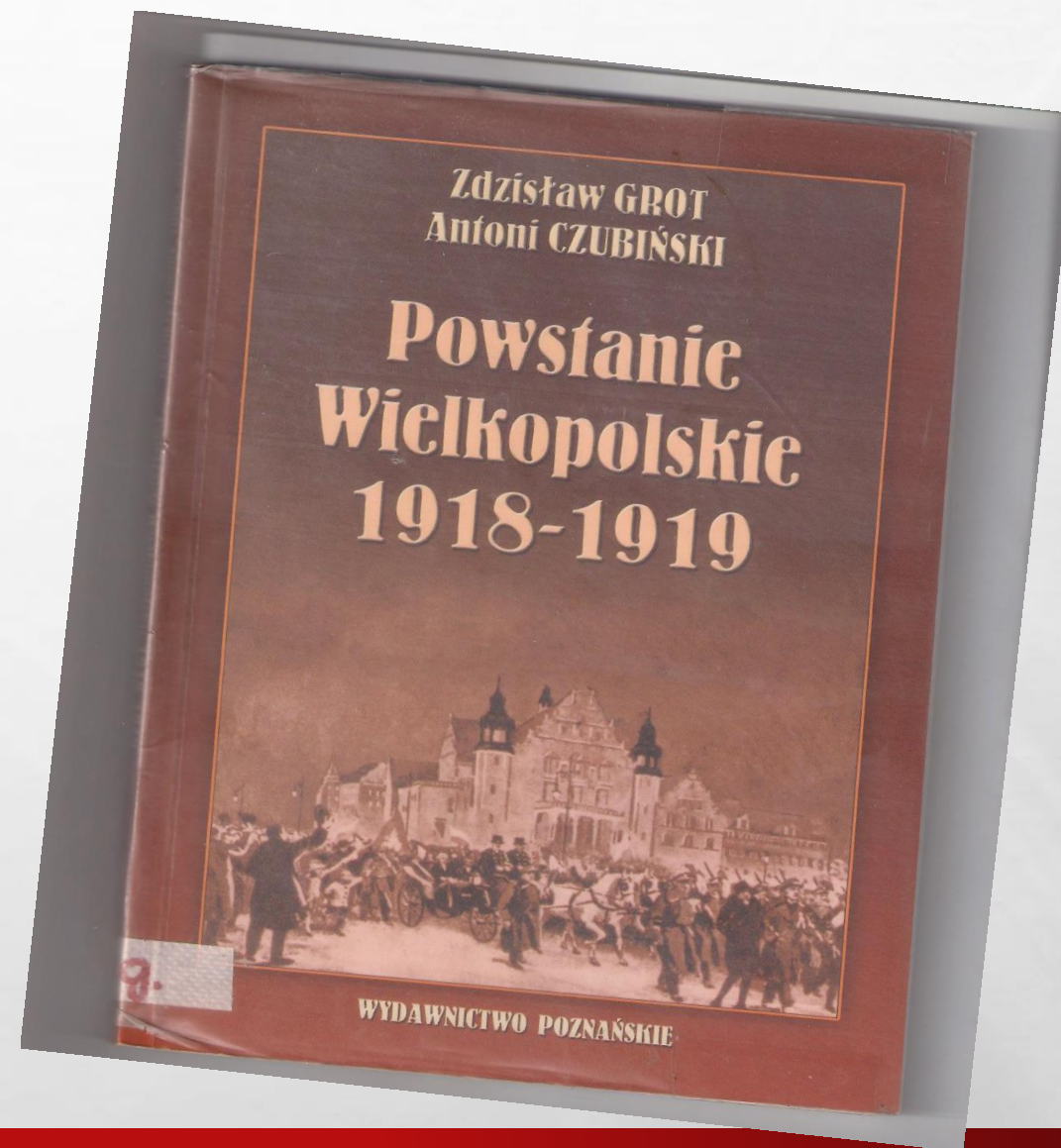
Neumann.

Wimieniu Rady Ludowej polskiej

Konieczny

84. Odezwa Rady Robotniczej i Żołnierskiej we Wrześni z 26 XI 1918 r. wzywająca do wywieszenia „chorągwi polskich, niemieckich i rewolucyjnych”

**28 GRUDNIA 1918
ROKU POWSTANIE
WIELKOPOLSKIE, JAK
PODAJĄ AUTORZY TEJ
MONOGRAFII,
OGARNEŁO WRZEŚNIĘ.**

- 13** Komisariat NRL nawołuje do wstrzymania się od wyborów do niemieckich ciał ustawodawczych — demonstracje uliczne w Poznaniu.
- 14** Ponowna interwencja polska przeciw Grenzschutzowi.
- 15** Ministrowie niemieccy Eugen Ernst i Paul Hirsch w Poznaniu — rozmowy polityczne, m.in. na temat Grenzschutzu. Zjazd delegatów rad żołnierskich V Korpusu — powstaje Centralna Rada Żołnierska V Korpusu. Wiec szkolny w Poznaniu.
- 16** Zerwanie stosunków między Warszawą a Berlinem. Komisariat NRL domaga się w Berlinie rozwiązania Grenzschutzu. Strajk dzieci szkolnych w dzielnicy Łazarz, domagających się nauki w języku polskim. Powrót do Poznania pierwszych pułków poznańskich z frontu.
- 17** Telegram hołdowniczy Komisariatu NRL do prezydenta Stanów Zjednoczonych Wilsona w związku z jego przyjazdem na konferencję pokojową.
- 20** W Poznaniu zjazd delegatów powiatowych rad chłopskich. Nakaz z Berlina usunięcia polskich kontrolerów z Komisji Kolonizacyjnej w Poznaniu; nie wykonany.
- 21** Wychodzi piśmiennictwo żołnierskie „Druh”. Poznańska RRIŻ nie uznaje Centralnej Rady Żołnierskiej V Korpusu.
- 24** Z Berlina zakaz udziału w wyborach do Sejmu Ustawodawczego w Warszawie.
- 26** Przyjazd Ignacego Paderewskiego w towarzystwie oficerów angielskich do Poznania — triumfalny przejazd przez ulice udekorowane flagami polskimi i koalicyjnymi. Paderewski zatrzymuje się w Bazarze.
- 27** Podniecenie w Poznaniu, przed Bazarem manifestacje dzieci polskich i ludności — kontrmanifestacje niemieckie — pod wieczór wyrusza z okolic Ogrodu Zoologicznego pochód żołnierzy niemieckich do Śródmieścia, zdzierają z domów flagi polskie i koalicyjne.

- Natychmiastowa reakcja Polaków — przed Bazarem koncentracja oddziałów Straży Ludowej i Służby Straży i Bezpieczeństwa, uderzenie na gmach Prezydium Policji, w czasie którego ginie Franciszek Ratajczak.
- Opanowanie Poczty, Dworca Głównego i kilku dalszych obiektów — zdobycie kilku redut w systemie fortecznym — po obu stronach ranni i zabici, wśród tych ostatnich Antoni Andrzejewski.
- Równoczesne działania na prowincji. Pod Boczkowem pada Józef Mertka — oswobodzony Kórnik i kilka innych miejscowości w pobliżu Poznania.
- 28** Powstańcy opanowują w Poznaniu cytadelę, redutę Grolmanna, Arsenał przy Wielkich Garbarach, tereny koszar na Jeżycach i artylerii na ul. Solnej, plac ćwiczeń Biedrusko — w mieście stan wyjątkowy. Kapitan Stanisław Taczak mianowany przez Komisariat NRL wodzem powstania, porucznik Jan Maciaszek — komendantem miasta. Protesty niemieckie. W Gnieźnie Polacy opanowali koszary — wyswobodziły się Szamotuły, Września, Trzemeszno, Środa, Buk, Opalenica, Pniewy.
- 29** W Poznaniu powstańcy zajęli koszary saperów na Wildzie i kilka dalszych obiektów. Oswobadzają się od Niemców: Gostyń, Grodzisk, Kłecko, Wielichowo, Witkowo i kilka mniejszych miejscowości.
- 30** W Poznaniu powstańcy opanowali koszary 6. pułku grenadierów, a na prowincji: Gołańcz, Śrem, Wągrowiec, Wronki. Pod Zdziechową odparcie Niemców uderzających na Gniezno — w Pile narada polskich delegatów z powiatów: wileńskiego, czarnkowskiego, chodzieskiego i wyrzyskiego w sprawie zbrojnego wystąpienia przeciwko zaborcy — minister Ernst i podsekretarz stanu Goehre konferują w Poznaniu z RRIŻ i Komisariatem NRL, uznają polską władzę w Poznaniu — w pełnym uzbrojeniu opuszcza Poznań 6. pułk grenadierów.

O JÓZEFIE TRAWIŃSKIM...

W grudniu 1918 r. pełnił funkcje dowódcze w kampaniach Służby i Straży Bezpieczeństwa powiatu wrzesińskiego. Od 28.12.1918 r., tj. po opanowaniu Wrześni przez powstańców, zajął się organizacją kampanii ciężkich karabinów maszynowych, której dowództwo w połowie stycznia 1919 r. przejął po ppor. Alojzym Nowaku.

W końcu grudnia 1918 r. brał udział w wyprawach wrzesińskich oddziałów powstańczych do Witkowa, Gniezna i pod Zdziechowę. Odznaczył się szczególną walecznością w bitwie o Szubin w dniu 11 stycznia 1919 r. oraz w późniejszych starciach z Niemcami w rejonie Rzeszowa, Władystawowa i Rudy - na froncie północnym, dowodzonym przez ppłk. K. Grudzielskiego.

Po utworzeniu regularnych formacji wojsk wielkopolskich w 1919 r. został mianowany dowódcą 2. kompanii ckm w 4. Pułku Strzelców Wielkopolskich. W połowie tego roku uzyskał awans na podporucznika.

Brat udział w wojnie polsko-bolszewiskiej w 1920 r. W 1921 r. został mianowany porucznikiem i wkrótce potem przeszedł do rezerwy.

Był właścicielem majątku ziemskiego w Gulczewku, pow. Września, na którym gospodarował do wybuchu wojny.

W 1925 r. ożenił się z Józefą Kubacką.

**ŻONA POCHODZIŁA Z WIELKOPOLSKIEGO
MAJĄTKU ŻERNIKI**

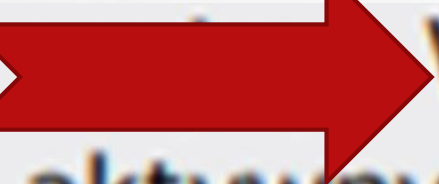

ZDJĘCIE ŚLUBNE PAŃSTWA JÓZEFY I JÓZEFA TRAWIŃSKICH

**PRZED PAŁACEM W GULCZEWKU
OKRES MIĘDZYWOJENNY**

Miał pięcioro dzieci: Danutę (zmarła w wieku 9 lat), Eugenię (zam. Kosmala), Irenę (zam. Jędrzejczak) oraz synów Ryszarda i Lecha.

W okresie międzywojennym był aktywnym działaczem Związku Oficerów Rezerwy oraz Towarzystwa Powstańców im. Wł. Wiewiórowskiego we Wrześni. Wchodził w skład Zarządu Spółdzielni Mleczarskiej we Wrześni.

**MIĘDZYWOJENNA DZIAŁALNOŚĆ
SPOŁĘCZNA I PATRIOTYCZNA JÓZEFA
TRAWIŃSKIEGO ZOSTAŁA UTRWALONA
W ARTYKUŁACH W ÓWCZESNEJ
LOKALNEJ PRASIE**

1928-326

PORADNIK SPÓŁDZIELNI

DWUTYGODNIK DLA SPRAW SPÓŁDZIELCZYCH.

ORGAN UNJI ZWIĄZKÓW SPÓŁDZIELCZYCH W POLSCE

„NARODY, KTÓRE NIE UMIEJĄ PRACOWAĆ I OSZCZĘDZAĆ, ZNIKĄ Z POWIERZCHNI ZIEMI”

POZNAŃ

WARSZAWA

LWÓW

KRAKÓW

94480. III

ROCZNIK XXXV

Ore-downnik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądyńskiego we Wrześni
 Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądyński we Wrześni
 Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 189

Abonament: na pocztę: miesięcznie 1,15 zł, kwartalnie 3,55 zł.
 ekspedycji: mies. 1,— zł, kwart. 3,— zł - Ogłoszenia: za miejsce 1-lin.
 1 milim. w wysł 15 groszy przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze
 do godz. 11 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 189

№ 130

Września, wtorek, dnia 5-go listopada 1929

Rok XI

Okręgowe strzelanie Okręgu XVII., Wrzesińskiego, Zw. Tow. Powst. i Wojaków DOK. VII.

Dnia 3 listopada 1929 Okręg XVII, Wrzesiński, Zw. Powstańców i Wojaków DOK. VII. odbył swe okręgowe strzelanie.

Strzały honorowe na cześć Pana Prezydenta Najjaśniejszej Rzeczypospolitej oddał druh prezes okr. por. rez. Józef Trawiński z wynikiem 14 pierścieni.

Na cześć Ministra Spraw Wojsk. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego i Armji Polskiej, oddał dotychczasowy mistrz okr. druh Nikodem Kulczak z wynikiem 1 pierśc.

Na cześć Związku Tow. Powstańców i Wojaków DOK. VII. oddał Komendant Okręgu druh Józef Skonieczny z wynikiem 12 pierścieni.

Strzały honorowe uczciła drużyna stojąc na „Baczność“!

Zespołami każdy po 3 strzały leżąc, 3 klęcząc, 3 stojąc wszystkie z wolnej ręki na 200 m, o Okręgową nagrodę wędrowną tj. proporczyk łaskawie ofiarowany przez Koło Oficerów rez. pow. wrzesińskiego zdobyła Nekla z wynikiem 66 pierśc., II. miejsce zajęła Września 62 pierścieni, III. Kaczanowo 59 pierścieni, IV. miejsce Miłostaw, V. Strzałkowo. Najlepszy wynik indywidualny ze wszystkich zespołów osiągnął dh. Kazimierz Wasielewski z Wrześni.

**UZYSKAŁ II
NAGRODĘ W
STRZELANIU
ŻNIWNYM DLA OSÓB
CYWILNYCH W
1929 ROKU**

Oreodownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądyńskiego we Wrzesińcu
Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądyński we Wrzesińcu
Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 189

Abonament: na pocztę: miesięcznie 3,15 zł, kwartalnie 8,55 zł, w ekspedycji: mies. 1,— zł, kwart. 2,— zł — Ogłoszenia: za miejsce 1-lin. i milim. w wył. 15 groszy przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 11 dzień przed ukazaniem się numeru — Telef. № 189

№ 99

Września, sobota, dnia 24-go sierpnia 1929

Rok XI

Przed wyborami do Rad Miejskich

Jak wiadomo, wybory do Rad Miejskich w całej Wielkopolsce odbędą się w niedzielę, dnia 6 października r.b. Dzielni nas więc od nich około niecałych 7 tygodni i przygotowani do wyborów już się w wszystkich miastach czynią.

Obchów wyborczych będzie i tym razem niemało, a przedstawią się one tak:

Naradowa Demokracja idzie pod firmą Narodowy Obóz Gospodarczy i program swój zdecydowany na terenie Poznania już ogłosiła. Obóz ten z wszystkich tu wymienionych ma szanse najpoważniejsze.

Sanacja występuje obecnie również pod dwoma firmami. Jeden, to Polski Blok Gospodarczy, dawna trzyletnia (Ucja) przegrana z wyborów do Sejmu i Senatu, drugi, to Polski Blok Demokratyczny, utworzony przez N. P. R. (lewicę) i różne związki zawodowe, powstające pod jej wpływami. Sam on odwołuje się od Polskiego Bloku Gospodarczego i oświadcza, że niema z nim nic wspólnego.

N. P. R. i Chadecja próbowały w Bydgoszczy stworzyć blok wspólny z Endecją i Sanacją. Nie doszło to jednak do skutku. Prawdopodobnie więc N. P. R. (prawica) pójdzie z Chadecją lub sama z Z.Z.P.

Obok tych obchów wystąpią zapewne również socjaliści i żywieli wyrotowscy-komuniści, którzy w Poznaniu za swą listę unieważnioną tyle uzyskali głosów. Niebezpieczeństwo jest wielkie a akcja kierunków umiarkowanych tak podzielną.

Zasadniczy zwrot w konferencji haskiej

Briand następuje w 50 proc.

Paryż. — W konferencji haskiej zaszedł zasadniczy zwrot w sprawie rokowań, albowiem Briand zaproponował Szwedzowski wypełnienie 50 proc. płatnych pretensyj Anglii do Francji, co angielski komitec uważa za przesadę, nadająca się do dyskusji.

Rozstrzygnięcie fazy obrad haskich

nie odbierają żołnierzom wiary we własne siły i w geniusz Wodas, bo to cechy żołnierskie mają obliczenie nasaczenie i są poważnym czynnikiem zwycięstwa.

Tak jest. Wiedzą i widzą to wszyscy, którym zaletawicznie partyjne i wściekłość metod „politycznej walki” nie odebrały świadomości, czym jest istotna walka o Polskę — na zewnątrz i na wewnątrz, ale nie chcą wiedzieć „nad patriję”.

Po 28 miesiącach 10 milj. zł nadwyżki w bilansie handlu za miesiąc lipiec

Agencja Prasa donosi. Po 2 latach stalego deficytu w bilansie handlowym Polski nastąpił obecnie zwrot wielce korzystny dla naszej polityki gospodarczej. Miesiąc lipiec stanowi moment przełomowy w kształtowaniu się naszego bilansu handlowego. W miesiącu tym saldo aktywne bilansu handlowego wykazuje 10.400.000 zł. Jest to pierwszy w ciągu 28 miesięcy wypadek przewyżki naszego eksportu nad importem.

Bierne saldo naszego bilansu handlu, datują się od kwietnia 1927 roku. Następnie wysokości sald ujemnych kształtowało się rozmaicie, przy czym najwyższe saldo bierne przypało na miesiąc maj 1928 i wynosiło 163.800.000 złotych. Obecna poprawa jest zjawiskiem tem pomysłniejszym dla Polski, że saldo dodatnie za lipiec należy przypisać nie tyle zmniejszonemu importowi, którego wartość w lipcu w porównaniu z czerwcem spadła zaledwie o 5 milionów zł, ale jedynie i wyłącznie intensyfikacji naszego eksportu.

Zmniejszenie importu w lipcu nastąpiło dzięki temu, że Polska przywoziła mniej środków spożywczych a jak już zauważyliśmy wyżej — dało oszczędność 5 milionów złotych. Natomiast wartość eksportu w porównaniu z czerwcem wynosiła około 40 milj. i to właśnie stanowi o pomysłnym zmianie w dotychczasowym kształtowaniu się naszego bilansu handlowego.

W sferach zainteresowanych wiadomości o tej korzystnej zmianie komentowana jest z wielkim ciwizmem. Tak słychać moment ten brany jest

* Z ekranu: Teatr świetlny St. Knechtla wyświetla w sobotę, dnia 24 bm. o godz. 8 wiecz. oraz w niedzielę, dnia 25 bm. o godz. 3,30 i 8,30 wieczorem film p. t. „Piraci wielkiego miasta”. We filmie tym zobrazowana są zaciete walki organów bezpieczeństwa z zorganizowaną bandą złoczyńców, której czynny terrorystą mieszkańców miasta Chicago. Film silny i pełen napięcia.

* Bursa Gimnazjalna. Dzięki podziwu godnej ciężkości społeczeństwa tuż otwarty z początkiem roku szkolnego podwoje dla młodzieży gimnazjalnej Internat pod nazwą Bursa Gimnazjalna im. Karola Marcinkowskiego. Zakład obłożony jest na 50 chłopców i zarządzony z wszelkim komitetem. Nadzor nad młodzieżą sprawuje jeden z profesorów gimnazjum. Twórcem tego chwalebnego dzieła prawnicze w pierwszym rzędzie myśli niesienia pomocy niezamożnej i chętnej do nauki młodzieży, następnie ciągłe ograniczanie szkodnego dla młodzieży dojeżdżania pociągami, wreszcie chęć niesienia pomocy tym uczniom z dalszych stron, których rodzice zajęci pracą zarobkową nie mogą poświęcić się należycie swoim dzieciom. Można się spodziewać, że społeczeństwo, rozumiejąc swoją korzyść, udzieli instytucji pełnego poparcia. Internat bowiem da młodzieży istotnie nie tylko zdrowie i higieniczne mieszkanie i utrzymanie, lecz zarazem opiekę i wychowanie w duchu narodowym i katolickim.

* Do uzupełnienia sprawozdania z ostatniego strzelania żniwnego donosimy, że królem żniwnym został br. major i komendant Stefan Działuchowicz, I. rycerzem br. Antoni Jarząbek, II. rycerzem br. Nikodem Preiss. Z tarczy pamiątkowej otrzymali: I. nagrodę br. prezes Zygfryd Walski, II. nagrodę br. Nikodem Preiss, III. nagrodę br. Ant. Jarząbek, IV. nagrodę br. Franciszek Szczępański z Gniezna, V. nagrodę br. wiceprezes Józef Łoskiński. Z listy dla osób cywilnych otrzymali: I. nagrodę p. Adam Pluciński z Wrzesi, II. nagrodę p. Józef Trawicki z Gulczewka, III. nagrodę p. Antoni Kaczmarek z Wrzesi.

* Podróż górników polskich z Francji. Wersytek raz o godz. 9-tej bracia Stanisław i Franciszek

* Do uzupełnienia sprawozdania z ostatecznego strzelania zniwnego donosimy, że królem zniwnym został br. major i komendant Stefan Dzieciuchowicz, I. rycerzem br. Antoni Jarząbek, II. rycerzem br. Nikodem Preiss. Z tarczy premjowej otrzymali: I. nagrodę br. prezes Zygfryd Wolski, II. nagrodę br. Nikodem Preiss, III. nagrodę br. Ant. Jarząbek, IV. nagrodę br. Franciszek Szczepański z Golezna, V. nagrodę br. wiceprezes Józef Łosiński. Z tarczy dla osób cywilnych otrzymali: I. nagrodę p. Kazim. Pluciński z Wrześni, II. nagrodę p. Józef Trawiński z Gulczewka, III. nagrodę p. Antoni Kaczmarek z Wrześni.

Zdjęcie z dnia 18.03.1928 r. I Walny Zjazd Delegatów, Prezesów i Komendantów Okręgu XVII.

Stoją: I rząd od góry, pierwszy z lewej komendant nekielski Stanisław Hadada, czwarty sekretarz okręgu Ignacy Perz. II rząd od góry, czwarty z lewej kierownik szkoły w Nekli, delegat Ignacy Wróblewski, szósty Władysław Kocik, dziewiąty skarbnik Ignacy Niciński

Siedzą od lewej: NN, wiceprezes okręgowy Jan Barczak z Nekli (Józefowo), prezes Józef Trawiński z Wrześni, Feliks Alankiewicz ze Strzałkowa, komendant okręgowy Józef Skonieczny

JAKO DZIAŁACZ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY PUBLIKOWAŁ ARTYKUŁY O SPÓŁDZIELCZOŚCI

Zeznania o dochodzie do podatku dochodowego. St.	181	Wiadomości gospodarcze.	416, 432, 448, 465, 479, 503
W sprawie kredytów dla spółdzielni budowlanych i mieszkaniowych. St.	181	Cła wywozowe od żyta, mąki żytniej, pszenicy, siana	432
Komunalny związek Kredytowy w Poznaniu.	184	Pojęcie ksiąg handlowych.	432
W sprawie artykułu „Komunalne Kasy Oszczędności i racjonalne rozprowadzanie kredytów“. Stos	211	Niewłaściwa metoda reklamy.	481
		Wzór do obliczania odsetek od pożyczek spłacanych w równych ratach miesięcznych. St. Wiktorowski	480

Spis autorów, którzy w roczniku XXXV „Poradnika Spółdzielni“ z 1928 roku zamieścili swe artykuły.

Antczak J. N.
 Boguszeński Jan.
 Dr. Calkosiński Aleksander.
 Dr. Goldmann Stefan.
 Dr. Grodzki Edmund.
 Gryziewicz Stanisław.

Ihnatowicz Zygmunt.
 Koźlik Roman.
 Kuczewski Witold.
 Leszczyński Józef.
 Dr. Marszałek Józef.
 Peczelewicz Witold.

Piętka Gustaw Janusz.
 Punicki Stanisław.
 Szyszkowski Jan.
 Trawiński Józef.
 Urbanowicz Tadeusz.
 Wiktorowski Bronisław.

W październiku 1939 r. został aresztowany przez gestapo, a następnie przesłuchiwany i w szczególnie okrutny sposób torturowany w więzieniu wrzesińskim. Zamordowany jesienią 1939 r. (prawdopodobnie około 15.11.1939 r.). Miejsce śmierci i pochówku nie jest znane. Za zasługi w walce o niepodległość Polski i działalność społeczną otrzymał następujące odznaczenia: Krzyż Walecznych, Krzyż Niepodległości, Srebrny Krzyż Zasługi oraz Wielkopolski Krzyż Powstańczy (pośmiertnie).

Opr. Bolesław Święciochowski

**JÓZEF TRAWIŃSKI ZGINĄŁ MĘCZEŃSKĄ
ŚMIERCIA Z RĄK NIEMCÓW
NA POCZĄTKU II WOJNY ŚWIATOWEJ
(PRZYCZYNIŁ SIĘ DO TEGO NIEMIEC JOHANN
BREMER Z MARZENINA)**

**PAMIĘĆ O JÓZEFIE TRAWIŃSKIM TRWA WŚRÓD
SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ I NIE TYLKO.
W SETNĄ ROCZNICĘ POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO
POSTAĆ TEGO PATRIOTY I SPOŁECZNIKA ZOSTAŁA
PRZYPOMNIANA W LOKALNEJ PRASIE, NA STRONACH
INTERNETU I NA WRZESIŃSKICH OKOLICZNOŚCIOWYCH
MURALACH.**

wyślij

Jarek Czyż
10.11.2018 22:52

27 grudnia 1918 roku przebywający w Poznaniu Andrzej Prądyński i Piotr Jarociński przekazują telefonicznie informację polskiemu dowództwu we Wrześni: Nie należy dłużej czekać. 28 grudnia rano Władysław Wiewiórowski, Jan Bartkowiak i Jozef Trawiński stawiają ultimatum dowódcom pruskiego 46 pp i bez wystrzłu przejmują koszary. Wiewiórowski zostaje dowódcą Batalionu Wrzesińskiego, ciężko ranny po Szubinem umiera kilka dni później. Jan Bartkowiak dowodzi Służba Straży i Bezpieczeństwa we Wrześni, Józef Trawiński zostaje dowódcą kompanii CKM po przejęciu koszar wrzesińskich. Gen. Kazimierz Grudzielski dowódca frontu północnego . Spoczywa w grobowcu rodzinnym w Gozdowie pod Wrześnią. #WrześniadlaNiepodległej, #PowstańczeMurale

ZDZIECHOWA

ZAMB

KCYNIA

SZUMIN

INOWROCLAW

1918-1919

gen. Kazimierz Gładki

Władysław Skwarczewski

Jan Baranowski

Mieczysław Trautkötter

BATALION WRZESIŃSKI

Nie należy dłużej czekać...

ARTKUŁ AUTORSTWA SEBASTIANA MAZURKIEWICZA M.IN..O JÓZEFIE TRAWIŃSKIM OSADZONYM WE WRZESIŃSKIM WIĘZIENIU WE WRZEŚNIU 1939 ROKU.

3. We wrzesińskim więzieniu

We Wrzesni, tak jak w wielu powiatowych miasteczkach poznańskiego, funkcjonowały sądy powiatowe, a przy nich więzienia sądowne. W naszym mieście był to ciężki i masywny budynek z czerwoną cegłą w typowym pruskim stylu znajdujący się przy ulicy Sądowej 1. Zaprojektowany został przez C. Hackera i L. Godenschwegera z Berlina w 1891 r. W czasie II wojny światowej było to miejsce kaźni dla mieszkańców ziemi wrzesińskiej.

Niemiecki system

Po zajęciu Wrzesni niemiecki agresor od razu przystąpił do wprowadzenia własnych struktur sądowych i więziennych. Już 5 września 1939 r. gen. Brauchitsch wprowadził na zajęte ziemie niemieckie sądownictwo wojskowe. Sądy sądziły kaducą cywilną za szpiegostwo, partyzanckie oraz opór wobec władz. 20 września zaczęły działać sądy specjalne (Sondergericht), a 21 września sądy dożalne (Ständgericht). Sądy dożalne działały według na zamówienie tajnej policji (Gestapo). W Wielkopolsce zaczęło funkcjonować okupacyjne państwo policyjne. W 1939 r. zastosowano niemieckie prawo karne. W 1940 r. wprowadzono specjalne przepisy dla karania Polaków i Żydów. Sądy dożalne mogły przeprowadzać swoje postępowanie nawet w ciągu 24 godzin. Orzekano w składach trzyosobowych. Kary, jakie stosowały te sądy, to śmierć, obóz koncentracyjny, ciężkie więzienie. Sąd Powiatowy zamienił się w Amtsgericht, a więzienie sądowe w Gefängnisgericht. Sądem kierowało przez okres okupacji (do 18 stycznia 1945 r.) siedmiu sędziów sądowych: W. Orzechowski, Rasch, Zumpfe, dr H. Gräbe, W. Auf, Kuhn i Miltch. Wrzesiński sąd rozstrzygał tylko sprawy cywilne i karne o przestępstwa pospolite. Okarzać mógł jedynie Niemiec. Skazani lokowani byli najpierw w wrzesińskim więzieniu. Umieszczano tu osoby z powiatu wrzesińskiego i zachodniej części powiatu kościańskiego. W celach stale przebywało około 60 osób. W pierwszych 14 dniach od zajęcia powiatu więzieniu było w rękach Wehrmachtu. Następnie przeszło go Gestapo. Jako pomocniczą pomocnicze służył budynek synagogi i lokale na stadionie miejskim. Pod wrzesińskie więzienie podlegała także Penitencjarna Kolonia Rolna w Targowej Górze. Od końca 1941 r. osoby aresztowane w ważniejszych sprawach przekazywano do więzień w Gnieźnie lub Środzie. Od połowy 1940 r. więzieniem kierował Eschenbach z Oresna, zaś pomagali mu dożony Urbanek, Mitzringa i Wapchowicki, kolonia w Targowej Górze kierował Zeldner.

Więzienie dla kwiatu narodu

Wrzesińskie więzienie sądowe było miejscem, w którym niemiecki okupant umieszczał na początku wojny

przed wszystkim kadry kierownicze i inteligencję narodu polskiego. Od 30 do 28 października 1939 r. Zandameria przeprowadziła rewizję w siedzibach wszystkich działających w powiecie polskich organizacji, związków i stowarzyszeń oraz w mieszkaniach ich członków. W ten sposób wykwalifikowano znaczniejszych działaczy. Aresztowanych umieszczono we wrzesińskim więzieniu. W typowaniu Polaków do aresztowania przykładał się miejscowi Niemcy, zwłaszcza Johann Bremer, soltys Marzenina i Joseph Bremer z Nowej Wsi Królewskiej. Zatrzymano i osadzono w więzieniu wpływowych wrzesińców: hrabiego Stanisława Mycielskiego, Stanisława Barankiewicza – księgowego majstra Hrabostwa Mycielskich, dra Michała Męjtusa – naczelnika Sądu Powiatowego, Tadeusza Daneckiego – sekretarza Starostwa Powiatowego we Wrzesni, czy Józefa Trawińskiego – byłego powiatarza wielkopolskiego, prezesa Towarzystwa Powiatarców (Wojaków we Wrzesni). Znałdzi się tutaj także mieszkańcy Krzywej Góry: Sobiełsierni i Sokolniki aresztowaniu za ataki na Niemców. Uwzięzionych mieszkańców poddano egzekucji w lesie Dębina (3 lub 4 udatło się uciec). Uwzięziono także obywateli polskich narodowości żydowskiej: Seila Biberfelda (kupiec), Schuchna Dereczyńskiego (kupiec), Maksymiliana Kaliskiego (kupiec), Herberta Kopfmana (mechanik) i Chaima Szynkiewicza (kantor synagogi). Przez wrzesińskie więzienie przeszli także aresztowani nancerza, działacze Szarych Szeregów, Stanisław Miotkarski w 1940 r. oraz w połowie 1942 r. Norbert Sommerfeld (został zwolniony) i Antoni Gierdek (wywieziony do obozu koncentracyjnego Gross Rosen). Z innych organizacji uwzięziono tu Leona Zbierskiego, komendanta Batalionów Chłopskich na powiat wrzesiński (zmarł w więzieniu w 1941 r.), Przemysław Adam Sobota, koordynator Włóski Ochotniczego Ziem Zachodnich zamordowany w lipcu 1942 r. Ponadto uwzięziono tu także przedstawicieli innych organizacji.

Więźniowie ciężko pracowali po 12 godzin dziennie bez jedzenia i picia. Najczęściej były to ziemne prace polowe. Kopali także groby do przygotowywanych egzekucji, m.in. tych w lesie Dębina. W więzieniu po ciężkich torturach pozbawiono życia 23

Dr. Michał Męjtus, naczelnik Sądu Powiatowego we Wrzesni, torturowany przez Niemców we wrzesińskim więzieniu

Tadeusz Danecki, sekretarz Starostwa Powiatowego we Wrzesni, torturowany przez Niemców we wrzesińskim więzieniu

Podpor. Józef Trawiński, były powiatarza wrzesiński, zamordowany przez Niemców we wrzesińskim więzieniu

osoby, w tym m.in. Józefa Trawińskiego (prawdopodobnie 15 listopada). Trzy osoby popełniły samobójstwo, nie mogąc znieść cierpień podczas tortur. Okrucieństwem wobec uwzięzionych wyróżniali się Karl Böscher (straznik) i jego brat Erwin Böscher (gestapowiec).

Do Fortu VII

Dla większości aresztowanych mieszkańców powiatu wrzesińskiego więzienie było tylko miejscem przejściowego zatrzymania. Po przesłuchaniach i torturach często byli przewożeni do Fortu VII w Poznaniu na jeszcze większe tortury. Od 10 października Fort VII Twierdzy Poznań działał jako obóz koncentracyjny (Konzentrationslager Fort VII Poznań). Zwolniono tutaj mieszkańców województwa poznańskiego. Liczba uwzięzionych obywateli przekroczyła 20 tysięcy osób. Wiele z nich zostało tam na zawsze. Polacy byli torturowani, rozstrzyliwani lub wieszani, wielu umarło z wycieńczenia. W Fortu VII prawdopodobnie zamordowano i zostali też wspomniany dr Michał Męjtus i Tadeusz Danecki (16 lub 17 listopada). Przewiezionym tamże wspomnianym hr. Stanisławowi Mycielskiemu i Stanisławowi Barankiewiczowi udało się uciec. Zostali zwolnieni z obozu w forcie.

Spółród pozostałych mieszkańców ziemi wrzesińskiej w Fortu VII zostali zamordowani Piotr Gałczyński (Wrzesnia), Wacław Gorzałczyk

Budynek dawnego więzienia

Tabela zamordowanych na budynku dawnego więzienia

(Siedziwojów), Leon Jakubowski (Mikolawa), Stefan Kajdan (Wrzesnia), Józef Kempak (?), Mieczysław Kubiński (Dreżnowo), Kazimierz Lisiecki (Zawadzki), Kazimierz Miodczak (Obłaczki), Florian Nowak (Wrzesnia), Franciszek Ostach (Chwałbógowo), Józef Pietrzak (Mikolawa), Bolesław Poczta (Gosadzów), Edward Preis (Wrzesnia), Henryk Rowars (Wrzesnia), Marian Rogalski (Wrzesnia), Stanisław Skitek (Bagiewki), Adam Sobota (Wrzesnia), Czesław Surdyk (Mikolawa), Władysław Troczyński (Wrzesnia), Antoni Walrowiak (Wrzesnia), Stefan Wierzejewski (Sokolniki).

Pamięć

Nie wiemy do końca, ile tak naprawdę osób było przetrzymywanych, torturowanych i zamordowanych

przez niemieckiego okupanta we wrzesińskim więzieniu podczas wojny. Aby pamiętać o nich nie zafarła się w naszej świadomości, na budynku dawnego więzienia – w miejscu, gdzie dziś siedzibę ma Spółdzielnia Spożywców SPOLEM – umieszczono

Sebastian Mazurkiewicz

Zdjęcia i ilustracje:
1. Muzeum Regionalne im. Dłoci Wrzesińskich; Dokumentacja ewidencyjna miejsc pamięci i upamiętnienia.
2. Ziemia wrzesińska. Przewodnik i smażniętnia, red. J. Demeruz, Warszawa-Poznań 1978.
3. Wrzesnia. Historia miasta, red. M. Zimowski, Wrocław 2006.

bach wszystkich działających w powiecie polskich organizacji, związków i stowarzyszeń oraz w mieszkaniach ich członków. W ten sposób wyłowiono znaczniejszych działaczy. Aresztowanych umieszczono we wrocławskim więzieniu. W typowaniu Polaków do aresztowania przysłużył się miejscowi Niemcy, zwłaszcza Johann Bremer, soltys Marzenina i Joseph Bremer z Nowej Wsi Królewskiej. Zatrzymano i osadzono w więzieniu wpływowych wrocławian: hrabiego Stanisława Mycielskiego, Stanisława Banickiewicza – księgowego majątku hrabstwa Mycielskich, dra Michała Miętusa – naczelnika Sądu Powiatowego, Tadeusza Daneckiego – sekretarza Starostwa Powiatowego we Wrocławiu, czy Józefa Trawińskiego – byłego powstańca wielkopolskiego, prezesa Towarzystwa Powstańców i Wojaków we Wrocławiu. Znaleźli się tutaj także mieszkańcy Krzywej Góry: Sobie-

FRAGMENT ARTYKUŁU DOTYCZĄCY JÓZEFA TRAWIŃSKIEGO

O JÓZEFIE TRAWIŃSKIM PISZE W SWOICH WSPOMNIENIACH WŁADYSŁAW KUBIAK – UCZESTNIK POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO

Władysław Kubiak w Armii Niemieckiej (oznaczony kółkiem). Zdjęcie udostępnione przez rodzinę

Powstanie Wielkopolskie.

Udział Wrześni i Ziemi Wrzesińskiej Odczyt w 1963 r.

Gdy klęska Niemiec w I wojnie światowej była już przesądzona, odbyło się 28 października 1918 r. we Wrześni zebranie najbardziej wyrobionych społecznie działaczy w liczbie 40-tu.

Wybrano rodzaj sztabu operacyjnego dla spodziewanego wkrótce wyzwolenia. Wkrótce dołączyła do niego grupa żołnierzy frontowych wracająca z pola walk, po zakończeniu wojny kapitulacją Niemiec 10.11.1918 r., głównie w wyniku wybuchłej w Niemczech rewolucji. Należeli do nich: Alojzy Nowak, Władysław Wiewiórowski, Ignacy Wietrzyński, Józef Trawiński, Stefan Dzieciuchowicz, Jan Bartkowiak, Stanisław Robakowski, Ignacy Kujawa. Okres do II połowy grudnia przeszedł na zmaganiach z miejscowym elementem miejskim o uzyskanie polskich wpływów we władzy administracyjnej i politycznej w mieście i powiecie. Zdołano w międzyczasie utworzyć z Polaków ochotników batalionu piecho-

ty, by w odpowiedniej chwili żądania polskie móc poprzeć siłą. Tak nadszedł dzień 27 grudnia, w którym doszło do pierwszych starć zbrojnych w Poznaniu, będących początkiem powstania. W nocy z 27 na 28 grudnia odbyła się we Wrześni narada miejscowych działaczy z dowódcami oddziałów powstańczych w powiecie. Postanowiono na niej rozbrojenie niemieckiego garnizonu wrzesińskiego w rannych godzinach 28 grudnia. Udało się tego dokonać bez rozlewu krwi. O godzinie 10 dnia 28 grudnia adiutant batalionu powstańczego, żyjący jeszcze we Wrześni Stefan Dzieciuchowicz, zawiesił na maszcie w koszarach chorągiew polską. Na miasto wyszła kompania powstańcza i grupa wszędobylskich polskich harcerzy. Radość i entuzjazm ludności polskiej był ogromny. Urzędy i siedziby władz zostały obsadzone przez Polaków. W Gnieźnie i niedalekim Witkowie rządzą jeszcze Niemcy. Pod wieczór 28 grudnia Witkowo zażądało pomocy. Wysłano jedną kompanię, która wróciła wieczorem po dokonaniu

tam rozbrojenia Niemców. W dniach 29, 30 i 31 grudnia wysłano pomoc do Gniezna. W pobliżu Gniezna, w Zdziechowej, doszło do większego starcia zbrojnego. Poległ tam – jako pierwszy z powstańców – Wincenty Dondajewski. W dniu 1 stycznia skierowano batalion na pomoc do Żnina, skąd powrócił 3 stycznia. Następnie 8 stycznia wzięli wrześniacy udział w pierwszej bitwie o Szubin [*w pierwszej z udziałem wrześnian – M.P.*], która miała nieszczęśliwy przebieg dla Polaków. Polegli: Mieczysław Białecki (student filozofii), Franciszek Grześkowiak, Sylwester Misiak, Stefan Wiśniewski, Władysław Brzostowicz, Stanisław Krotofil, Antoni Łagoda, Józef Nowakowski, padł ciężko ranny dowódca Wiewiórowski, który dostał się z 20 powstańcami [*liczba ta wydaje się być zaniżona – M.P.*] do niewoli. Rannych było 14 osób.

Wiewiórowski zmarł z ran w niewoli w Bydgoszczy oraz Stanisław Wojciechowski i Franciszek Rzepka. Dowództwo oddziału objął Alojzy Nowak, by wziąć z nim oraz z nowo sformowaną

kompanią z Nekli pod dowództwem Beutlera ponownie udział w zdobywaniu Szubina w dniu 11 stycznia 1919 r., po nadejściu większych polskich posiłków. Dużą rolę odegrała Kompania Miłosławska, którą również w tym czasie zadysponowano do walki o Inowrocław. Wiewiórowski został wkrótce potem sprowadzony z Bydgoszczy, będącej wciąż jeszcze w rękach niemieckich, i pochowany w Miłosławiu. Obok niego pochowano innych poległych powstańców z Miłosławia. Reszta pochowana w zbiorowej mogile na cmentarzu parafialnym we Wrześni. Na mogile tej ustawiono później pomnik. Oddziały wrzesińskie prowadziły potem jeszcze przez dłuższy czas częściowo bardzo ciężkie walki na nizinie nadnoteckiej i w obronie Szubina, który oddziały niemieckie usiłowały zdobyć jako ważny punkt na drodze z Poznania do Bydgoszczy. Niemcy zamierzali również odbić utracony obszar na linii od Chodzieży na północy do Kępna na południu. Wysiłek wielkopolskich powstańców był ogromny,

a w tym i powstańców z ziemi wrzesińskiej. Pozwolił on na stworzenie pierwszych zrębów niepodległości i był pierwszym krokiem do odzyskania odwiecznych ziem polskich aż po Odrę, co zostało w całości dokonane w wyniku zmagania z niemieckim zaborcą w II wojnie światowej.

Właściwe walki powstańcze zakończone zostały rozejmem 17 lutego 1919 r., po którym kompanie Batalionu Wrzesińskiego weszły w skład formowanych pułków 4-go i 9-go [*4. Pułku Strzelców Wlkp. późniejszego 58 Pułku Piechoty i 9. Pułku Strzelców Wlkp. późniejszego 67. Pułku Piechoty – M.P.*].

Z ówczesnych uczestników walk żyje we Wrześni już niewielu. Częściowo brali oni udział w innych oddziałach wojsk wielkopolskich. Nazwiskami poległych wrześnian nazwano ulice.

Aby cześć dla tych, którzy dali za wolność Ojczyzny wtedy swoje życie, jak i szacunek dla tych, którzy nie szczydzili wtedy swego trudu i znoju, była zwłaszcza wśród młodzieży zawsze żywa.

Władysław Kubiak

**OBECNIE W ODZYSKANYM MAJĄTKU W GULCZEWIE
MIESZKA SYN JÓZEFA TRAWIŃSKIEGO - RYSZARD ORAZ
WNUK KRZYSZTOF.
TO DZIĘKI ICH UPRZEJMOŚCI UCZESTNICY PROJEKTU
„CYFROWA DZIECIĘCA ENCYKLOPEDIA WIELKOPOLSKI”
POZYSKALI CENNE ZDJĘCIA Z ARCHIWÓW RODZINNYCH.**

SYN JÓZEFA - RYSZARD Z RODZINĄ NA TLE PAŁACU W GULCZEWKU

**PRZED PAŁACEM W GULCZEWIE.
PRZEDSTAWICIELKI PROJEKTU Z WIZYTĄ U PANA RYSZARDA – SYNA JÓZEFA.**

Z WIZYTĄ U PANA RYSZARDA (SIEDZI) SYNA JÓZEFA TRAWIŃSKIEGO ORAZ WNUKA KRZYSZTOFA

**NA ŚCIANACH RODZINNEGO SALONU WISZA
OCALAŁE Z POŻOGI WOJENNEJ DYPLOMY JÓZEFA
TRAWIŃSKIEGO
ZA UDZIAŁY W ZAWODACH STRZELECKICH
ORAZ ZA DZIAŁALNOŚĆ
W TOWARZYSTWIE POWSTAŃCÓW I WOJAKÓW
WE WRZEŚNI**

BRONOWI PRZEDSIĘBIORCOWI REZERWY
JÓZEFOWI TRAWIŃSKIEMU
W DNIU ŚLUBU
SZLAKAMI WIEROJĘCZNYCH ŻYCZENIA SZCZĘŚCIA I
WSPERZAKI POPYTANNOŚCI NA WOLNY OBRÓDZE ŻYCIA
WZDRAŻA Dnia 11 GO MIAJ 1904 ROKU
TOWARZYSTWO WOSNIAŃCÓW I WOJAKÓW
IMIENIA WŁADYSŁAWA WIEWÓRCZAKOWIEGO WĘ WRZEŚNI

DIPLOM
Dnia 11-go Maja 1904 roku
DOZNAJĄC DOZNAJĄCOWI REZERWY
WZDRAŻA Dnia 11 GO MIAJ 1904 ROKU
TOWARZYSTWO WOSNIAŃCÓW I WOJAKÓW
IMIENIA WŁADYSŁAWA WIEWÓRCZAKOWIEGO WĘ WRZEŚNI

„Wolność” „Wolność”
Dyplom
sztykał
druh porucznik rezerwy
Józef Trawiński
w zawodach w strzelaniu
na 150 mtr. stojąc i 200 mtr. leżąc bez oparcia
w dniu 23 sierpnia 1905 r. zdobywając
nagrodę III.
Wrzesnia, dnia 23 sierpnia 1905 r.
Tow. Powstańców i Wojaków
we Wrześni.

1922 1932
Tow. Powstańców i Wojaków im. Wł. Wiewórczaka
we Wrześni
Trawiński Józef
praca III
DYPLON
Zarząd Tow. Powst. i Woj. im. Wł. Wiewórczaka we Wrześni

„Wolność!”

„Wolność!”

Dyplom

uzyskał

druh porucznik rezerwy

Józef Trawiński

w zawodach w strzelaniu

na 150 mtr. stojąc i 200 mtr. leżąc bez oparcia
w dniu 23 sierpnia 1925 r. zdobywając

nagrodę III.

Września, dnia 31 grudnia 1925 r.

**Tow. Powstańców i Wojaków
we Wrześni.**

prezes

wiceprezes

komendant

sekretarz

skarbnik

Chwierz oko i dłoń w Ojczyzny obronie!

„Niech żyje Polska!”

**JÓZEF TRAWIŃSKI NIE MA SWEJ WOJENNEJ
MOGIŁY. RODZINA, MIMO USILNYCH DOCIEKAŃ I
STARAŃ, NIE DOWIEDZIAŁA SIĘ, GDZIE NIEMCY
GO POCHOWALI. NIECH WSPOMNIENIEM -
POMNIKIEM DLA TEJ NIEZWYKŁEJ POSTACI
BĘDZIE NINIEJSZA BIOGRAFIA.
PAMIĘTAMY...**

**INFORMACJE O ŻYCIU JÓZEFA
TRAWIŃSKIEGO, OPRÓCZ
RODZINNYCH PRZEKAZÓW,
ZNALEŹĆ MOŻNA W OPRACOWANIU
PREZESA WRZESIŃSKIEGO
TOWARZYSTWA KULTURALNEGO
PANA BOLESŁAWA
ŚWIĘCIOCHOWSKIEGO: PATRONI
ULIC, MIAST I WSI POWIATU
WRZESIŃSKIEGO**

OPUBLIKOWANE ZOSTAŁY RÓWNIEŻ NA ŁAMACH LOKALNYCH „WIEŚCI Z RATUSZA” W 2008 ROKU

http://old.wrzesnia.pl/bin_/files/393/07_2008.pdf

WIEŚCI z RATUSZA

ISSN 1428-2828

Egzemplarz bezpłatny dwutygodnik 15 kwietnia 2008 r.

BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIASTA i GMINY WE WRZEŚNI

68. rocznica mordu kwiatu narodu polskiego

FRAGMENT WYSTAWY W SZKOLE W MARZENINIE POŚWIĘCONEJ PAMIĘCI JÓZEFA TRAWIŃSKIEGO

BIBLIOGRAFIA

ZDJĘCIA Z ARCHIWUM RODZINNEGO PAŃSTWA TRAWIŃSKICH

WWW.OLDWRZESNIA.INFO.PL

WWW.HISTORIA.NEKLA.EU

WWW.WBCPOZNAN.PL

WWW.ZIEMIANIE.PAMIĘĆ.PL

ŚWIĘCIOCHOWSKI BOLESŁAW: PATRONI WRZESIŃSKICH ULIC, W:WIEŚCI Z RATUSZA NR 7, 2009

WIADOMOŚCI WRZESIŃSKIE, ROCZNIK 2017

HTTP://WWW.WBC.POZNAN.PL/DLIBRA/PLAIN-CONTENT?ID=433618

HTTPS://POSZALU.PL/TAG/POWSTANCZEMURALE

WWW.POWSTAŃCYWIELKOPOLSCY.PL